

Csongrád megyeiek vélekedése az uniós csatlakozás előtt

Derűlátók és kétkedők

Optimistán, de aggályokkal terhesen várja a közeli uniós csatlakozást a lapunk által megkérdezett Csongrád megyeiek, közéleti szereplők zöme.

MUNKATÁRSAINKTÓL

Csongrád első embere, **Bedő Tamás** mindenfajta közvélemény-kutatás nélkül is jó és hasznos dolognak ítéli e történelmi lépést, mert előnyünk származik majd a megnyíló pályázati forrásokból. Reméli, az átlagember is érezni fogja az uniós pozitív oldalát. Optimista **Fekete Gábor**, Tömörkény polgármestere, mert hosszú távon biztosan jó döntésnek bizonyul csatlakozásunk. A község vezetője szerint is a pályázati alapok lehetnek a fundamentumai a töretlen fejlődésnek. De úgy véli, országos szinten jóval több segítséget kellene adni a pályázati előkészítéshez. **Ambrus Sándorné**, csanyteleki lakos csak abban hisz, hogy rosszabb nem lesz az unióban, mint rajta kívül. Az állattenyésztésben is érdekelt asszony optimizmusát az a bizonytalanság csorbítja leginkább, amely az ország tájékozatlanságából ered, holott ennek orvoslására megvannak az eszközök, mégsem cselekednek az illetékesek. **Drahota Balázs**, bokrosi nyugdíjas nehezményezi, hogy négy hónappal a történelmi nap előtt drasztikus áremelésekbe kezdett a jelenlegi kormány, pedig a korábbi ígéretek nem erről szóltak. Az idős úr szerint ki kell várni, mert előbb-utóbb minden kiderül.

Hódmezővásárhelyen **Barna László** vállalkozó mindenképpen pozitív változást vár az uniós csatlakozástól. Reméli, hogy az Európai Unió tagjaként a bérek is magasabbak lesznek, illetve a munkalehetőség is bővül majd. **Nagy Zsuzsanna**, vásárhelyi eladó szerint az uniós csatlakozás jegyében telik az ideje esztendő, ám nem vár túl sok jót a csatlakozástól, mert úgy véli, elsősorban az árakon látszik majd meg a változás, nem pedig a béreken, s drágább lesz az élet. **Fuchszné Benák Katalin**, a mindszenti Keller Lajos Városi Könyvtár vezetője várja a csatlakozást. Mint mondta: ha a belépést követően azonnal nem is érzékelhető pozitív változás, azonban hosszú távon sokkal több lehetőség adódik majd az Európai Unió tagjaként.

Makó polgármestere, **Buzás Péter** reményei szerint ez az év az uniós jegyében telik el Magyarországon. E lépés az új generációnak már az európai élet-színvonalat is el fogja hozni, egyúttal – a szomszédos országok belépését követően – Trianon tévedését is jóváteheti. **Rója István**, a József Attila Gimnázium igazgatója örül a csatlakozásnak, illetve annak, hogy eljutott idáig a politika. Úgy véli, iskolája életébe nem hoz változást az a május 1-je, bár az idegennyelv-oktatás iránti igény tovább nő. A határok eltörlésével pedig könnyebb lesz az utazás és az egyes országok oktatási intézményei közötti kap-

csolatfenntartás. Az egyik szeme sír, a másik nevet **Halmágyi Pálnak**, a József Attila Múzeum igazgatójának. Egyrészt örül, hogy újra a nem megosztott Európához tartozunk, másrészt viszont azt gondolja, hogy ez az EU már közel sem az, amihez mi annak idején csatlakozni akartunk. A csatlakozással egy nagy közösség részesei leszünk, de az EU-s országok tagozódtak, és sajnos mi leszünk benne a „szegény rokonok”.

Szegeden **Törköly György**, a Sas Travel utazási iroda ügyvezetője szerint 5-10 évig semmi jelentős változásra nem lehet számítani. Utána kezd el csak igazán kifejtetni hatását a gazdaságban és egyáltalán, az emberek életszínvonalában az a tény, hogy az EU tagjai vagyunk. **Börcsök Irén** hivatalsegéd semmi jót nem vár a tagságtól. Legalábbis addig, amíg ilyen alacsonyak a fizetések a kiadásokhoz képest. A csatlakozást szerinte pedig leginkább a mezőgazdaság fogja megsíratni, ugyanis nem sikerült előnyös támogatási rendszert kicsikarni Koppenhágában. **Császár István**, a Bálint Sándor könyvesbolt vezetője szerint az emberek magával az aktuális hosszabb ideig semmit sem fognak érezni a bőrükön. Összességében egyetért azokkal, akik azt mondják, hosszú távon megéri EU-tagnak lenni, ám a rövid távú politikai ígéretekkel szemben rendkívül kritikus. **Torday Árpád**, a Szeged Beton vízilabdása a külföldre történő igazolásra gondolva a jelenleginél jóval könnyebbnek és szabadabbnak látja uniós életét. A Németországban és Itáliában is légióskodó póls szerint évtizedeket kell behoznia Magyarországnak, így lehet, hogy csak a most születendő generáció fogja élvezni uniós csatlakozásunkat. **Ormándi Ferenc**, ópusztaszeri lakatos szerint a legkézenfekvőbb aggályt a bérek mérsékelt növelése, illetve stagnálása jelenti. A probléma eredőjének azt tekinti, hogy a már közhelelté vált ismételt pályázati lehetőségek semmiféle támogatást nem biztosítanak azoknak, akik bérből és fizetésből élnek, csupán rózsaszínre festik a még ismeretlen uniós világot.

A **Szentés** és Vidéke Ipartestület elnöke, **Bóhm Sándor** abban bíz, hogy a szabályok egyértelműek lesznek, és akkor tervezhető a munka. Hozzátette: a jövedelmek emelkedésével a vásárlóképes kereslet is növekszik, ami az iparosok számára előnyös. **Dr. Horváth György**, a kertbarátkör elnöke a csatlakozás utáni másfél évet nehezként ítéli meg. Szerinte aki túléli ezt az időszakot, az 2006-tól már rendezett viszonyok között dolgozhat. Mint mondta: a kertészetben előnyt jelent, hogy abban az ágazatban nincsenek kvóták. A CBA Eszem Trade Bt. dolgozói megkezdték a felkészülést, tréningeken vettek részt, ám még így is érhetik őket meglepetések – véli **dr. Szin Imre** ügyvezető, aki szerint az integráció kedvező hatása 8-10 év múlva észlelhető, addig az EU-tagságtól „vért, verítéket és könnyeket vár”.

Berta Árpád: A felsőoktatásra kontroll nélkül zúdulnak a reformok

Aggódnak a bölcsészkarri professzorok Szegeden

A felsőoktatás „akadémiai reformjában”, a képzés megújításában szakmai munkájukkal is részt vállalnának a bölcsészkarri vezető oktatók, de az intézményi, irányítási és finanszírozási reformmelkéréseket elhibáztatták tartják. A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Bölcsészettudományi Karának professzori testülete számos részletében aggályosnak tartja a felsőoktatási törvényt előkészítő vitaanyagot. A kar dékánját, **Berta Árpád** (képünkön) egyetemi tanárt kérdeztük.

– **Miért nem tartják realitásnak a minisztérium által közzétett anyag helyzetfelmérését?**

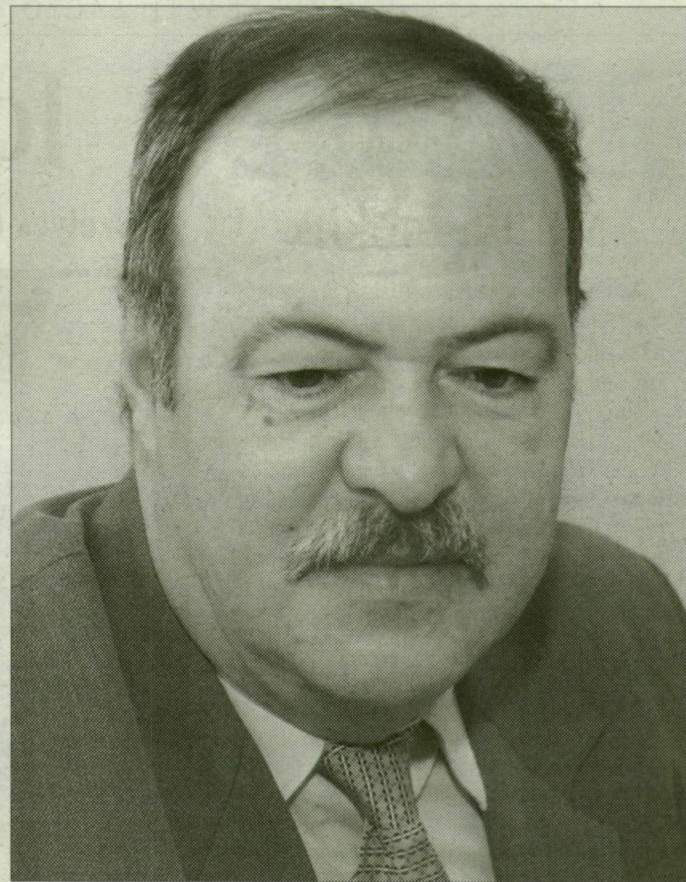
– Nem használnám a felmérés szót, hiszen az szakmai objektívítást, a szociológia eszközeivel elvégzett elemzést jelent. Ilyen pedig nem volt, megjegyzem, nemcsak a mostani változások előtt, hanem korábban sem. A magyar felsőoktatásra szinte két-évenként zúdulnak az átalakítások, úgy, hogy senki nem nézi meg, mi lett a hatása, eredménye vagy hátránya az előző változtatásnak. Az integrációs folyamatokat például – 2000-ben – felülről kényserítették ránk. Mivel se átgondolt célrendszer nem volt, amely mentén ésszerűen lehetett volna megoldani az átalakítást, se pénz nem biztosított rá, az integráció pusztán formális változásokat jelentett. A tartalmi változtatásokat a főhatóság végül nem vállalta fel, így megmaradtak a képzésben például a párhuzamosságok. Most megint úgy látszik, nemhogy pluszforrások nem állnak rendelkezésre a tervezett reformhoz, hanem úgy kellene végrehajtani, hogy közben forrásokat vonnak el az egyetemektől.

– **Milyen konkrét megállapításokkal vitakoznak?**

– Az anyagban ilyen mondatok olvashatók: „a felsőoktatás számos ponton elmarad a korszerű trendektől”, „a rendszer hatékonysága alacsony”, „a korai specializáció, a szakburjánzás mértéktelen társadalmi károkat okoz”, „problematikusnak minősíthető számos, funkciótlan képzési program”, és a többi. Ezek igen sommás, egyszerűsmind légből kapott állítások. Mi a korszerű? Milyen mércé alapján alacsony a hatékonyság? Melyek azok a mértéktelen társadalmi károk? Melyek a funkciótlan képzési programok? Ezekre a kérdésekre nincs válasz. Ha valaki ilyen súlyos dolgokat állít, ille- ne alátámasztania példákkal, bizonyítékokkal.

– **Megsértődtek?**

– Nem arról van szó, mintha mi fennhordanánk az orrunkat. A vitaanyag is „akadémiai fellegvált” emleget, mintha bizony valami bűn, nem pedig az egyetem

Fotó: Schmidt Andrea

fontos feladata lenne az ország szellemi és kulturális elitjének kinevelése... De hol vagyunk mi már bármiféle fellegvárjelgőtől? Éppen az oktatási tárca tett róla, hogy eltömegesedjen a felsőoktatás. Ezt most „a tanulni vágyók létszámának növekedésével” indokolják, holott mindenki tudja, hogy a képzéstől független társadalmi célok is belejátszottak a létszámnövekedésbe, nevezetesen, hogy távolabba lehessen tolni a fiatalok elhelyezkedési gondjait. A főhatóság tette érdekelté az intézményeket abban, hogy minél több hallgatót vegyenek fel, csökkentve az alkalmassági kritériumokat. Új egyetemek, karok jöttek létre úgy, hogy az akkreditációjuk nem volt kellően szigorú. Vagyis lehetnek olyan helyek, ahol nem elég színvonalas a képzés, de akkor ezekről kell beszélni és nem általánosságban a felsőoktatásról.

– **Egyetértene-e a tervezet valamilyen részletével?**

– Természetesen nyitottak vagyunk olyan átalakításra, amely segít oldani a mai működési nehézségeket és a magyar társadalom szükségleteihez jobban igazodó felsőoktatást alakít. Egyetértünk azzal, hogy a képzés legyen négyciklusú, lineáris. De ahhoz, hogy 2006-ban ez bevezethető legyen, nagyon feszített ütemű szakmai előmunkálatokra van szükség. 2004-ben az új képesítési követelményeknek, 2005 elején az úgynevezett „Bologna-szakok” indításának a felteletit kell megteremteni. Ehhez nyugodt idő szükséges. Aki

azt mondja, hogy ezzel a nagy horderejű tartalmi átalakítással egy időben meg kell változtatni a felsőoktatás irányítási és finanszírozási rendszerét is, az veszélyezteti magát a bolognai folyamatot, az európai felsőoktatási térhez való csatlakozásunkat. A professzori testület kinyilvánította, hogy partneri együttműködés keretében készek vagyunk minden szakmai segítséget megadni a tárcának egy valóban jó törvénytervezet kimunkálásához. Az akadémiai reform részleteit például csakis az oktatók, kutatók dolgozhatják ki. De ellenállunk olyan változtatási kísérleteknek, amelyek csorbíthatják az egyetemi autonómiát, amelyek eladó-vevő viszonyra silányítanak az oktatók és a hallgatók jelenlegi partneri viszonyait. A tudás és azt létrehozó oktatás nem áru, hanem közjó. Az oktatás nem a mai piac számára „termel”, hanem közhasznú tevékenységet végez a holnap társadalmának. Szeretném én látni azt a piaci felmérést, amelyik megmondja, hogy tíz-tizenöt év múlva melyik genetikai, biokémiai, informatikai, vagy éppen nyelvtudományi eredmény viszi előre a társadalmat! Mindezek alapján minden privatizációs törekvést is elutasítunk.

– **Mi történik, ha mégis a kibocsátott vitaanyagból lesz kormányelöterjesztés?**

– Kudarca van ítélve olyan törvény módosítási kísérlet, amelyet az egyetemek vezető oktatói nem támogatnak.

S. E.

Egyetemi fotópályázat nem csak hallgatóknak

Szeged és a Tisza

A Szegedi Tudományegyetem kulturális irodája fotópályázatot hirdet az alábbi témakörökben: A víz és az ember; Folyónk, a Tisza, Szeged fényei. A pályázaton részt vehetnek az SZTE hallgatói, oktatói és dolgozói, valamint a szegedi polgárok. Szerzőnként maximum 5 darab egyedi kép, illetve egy-egy fotósorozat (egy sorozat maximum 5 fotót tartalmazhat) adható be. A pályázatra kiállításra kész, paszpartuzott (a paszpartu mérete 50x70 cm, vagy 30x40 cm) fekete-fehér vagy színes papírképet várnak. A beküldött képek hátulján fel kell tüntetni a szerző nevét, lakcímét, telefonszámát, e-mail címét, egyetemi

hallgatók esetében a kart, szakot, évfolyamot, dolgozók, oktatók esetében a munkahelyet, valamint a kép címét. A beérkezett pályaművekből kiállítást rendeznek az SZTE-aulában. A fotókat a kiíró által felkért szakmai zsűri értékeli. Az I. díj: 20 000 Ft, II. díj: 15 000 Ft, III. díj: 10 000 Ft. Külön díjazásban részesülnek az SZTE hallgatói, az SZTE oktatói/dolgozói és Szeged város lakói. Az eredményről minden pályázót írásban értesítenek. A beküldés határideje, helyszíne: 2004. március 30-a (kedd) 17 óra, SZTE kulturális iroda, 6720 Szeged, Dugonics tér 13., II. emelet. Tel.: 544-045, 544-016.

Rotary-bál a Forrásban

MUNKATÁRSUNKTÓL

Minden jegy elkelt a holnapi Rotary-bálra, amely este fél 8 óra körül kezdődik az újszegedi Forrás Szállóban. Közél négy száz vendég várnak a szegedi Rotary-klub idei báljára, amelynek fővédnöke **Göncz Árpád** volt köztársasági elnök, védnökei **Botka László** szegedi polgármester, **Gyulay Endre** szeged-csanádi megyés püspök, valamint **Szabó Gábor**, a Szegedi Tudományegyetem rektora.

A műsorban fellép a Hóra Színház táncsoportja. Szótárvendég **Soltész Rezső**, a zenét a **Netty és Hollander** együttes szolgáltatja.

Az ünnepségeken már együtt leng az uniós és a magyar zászló

Fotó: Miskolczi Róbert